

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1ECdo/73/2014
Identifikačné číslo spisu:	7204897261
Dátum vydania rozhodnutia:	21.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7204897261.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného Pohotovosť, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, proti povinnej C., naposledy bývajúcej v Z., zastúpenej opatrovníkom F., zamestnancom Okresného súdu Košice - okolie, o vymoženie 785,04 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 37 Er 152/2004, o dovolaní súdneho exekútora JUDr. Ing. Karola Mihala proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 29. novembra 2013, sp. zn. 6 CoE 100/2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 29. novembra 2013, sp. zn. 6 CoE 100/2013 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvého stupňa“) uznesením zo 4. apríla 2013 č. k. 37 Er 152/2004-40 súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že predmetné exekučné konanie začalo pred 1. májom 2008 (5. februára 2004) a s prihliadnutím na túto skutočnosť, rozhodoval o trovách exekúcie podľa vyhlášky č. 288/1995 Z.z o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení platnom do 30. apríla 2008 (ďalej len „vyhláška“). S vyčíslením odmeny exekútora sa nestotožnil. Bol toho názoru, že zriadením exekučného záložného práva, ako zabezpečovacieho inštitútu nie je naplnený predpoklad uplatnenia odmeny podľa § 6 vyhlášky, musí dôjsť aj k reálnemu vykonaniu exekúcie - predajom danej veci. Z exekučného spisu nezistil, že by súdny exekútor nehnuteľnosti povinnej aj predal, čím by mohol pohľadávku oprávneného v tomto exekučnom konaní z výťažku z predaja uspokojiť.

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 29 novembra 2013, sp. zn. 6 CoE 100/2013 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne aj keď z iných dôvodov. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa vychádzal len z gramatického výkladu § 6 vyhlášky, avšak bez zreteľa na znenie zákona, a to § 167 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov. Uviedol, že v prejednávanom prípade exekúcia na peňažné plnenie nebola ani sčasti vykonaná, bola zastavená, preto na rozhodnutie o trovách exekúcie bolo potrebné aplikovať § 14 až 16 vyhlášky. Vzhľadom k tomu, že exekútor žiadal priznať odmenu

(len) podľa § 6 vyhlášky, bol záver exekučného súdu o neprízní trov exekúcie správny. Konštatoval správnosť záveru o tom, že súdnemu exekútorovi odmena za zriadenie exekučného záložného práva nepatrí podľa špecifickej úpravy výpočtu odmeny exekúcie v prípade jej zastavenia.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal súdny exekútor dovolanie. Navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V dovolaní uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí neodstrániteľnou procesnou vadou „z dôvodov podľa ustanovenia § 237 O.s.p. v spojení s ustanovením § 1, § 2, § 3, § 11 ods. 1 O.s.p., v nadväznosti na čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy SR“. Namietal, že odvolací súd rozhodol v rozpore s prechodným ustanovením § 243b ods. 3 v spojení s § 58 ods. 6 Exekučného poriadku účinným od 1. novembra 2013. Novelou Exekučného poriadku bola totiž od 1. novembra 2013 vypustená možnosť podať odvolanie proti výroku o náhrade trov konania v rozhodnutí podľa § 57 Exekučného poriadku. Vzhľadom k tomu, že vo veci bolo vydané rozhodnutie vyšším súdnym úradníkom, o ktorom nerozhodol sudca, vzťahovalo sa na vec prechodné ustanovenie § 243b ods. 3 Exekučného poriadku. Z tohto dôvodu podaním odvolania došlo v zmysle § 374 ods. 4 veta tretia O.s.p. k zrušeniu rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka o náhrade trov konania a vo veci mal znova rozhodnúť sudca a nie odvolací súd.

Oprávnený vo vyjadrení k dovolaniu považoval uznesenie Krajského súdu v Košiciach za vecne správne; odvolací súd považoval za vecne a miestne príslušný na prejednanie veci, dovolanie súdneho exekútora navrhoval zamietnuť pre neexistenciu väd konania.

Povinná sa k dovolaniu súdneho exekútora nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] preskúmal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) v medziach určených ustanovením § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie treba zrušiť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak v konaní došlo k závažným procesným vadám vymenovaným v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Takouto vadou je podľa § 237 písm. f/ O.s.p. aj taký postup súdu v konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať, teda uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádzala, ale aj samotným rozhodnutím.

Podľa čl. 142 ods. 2 druhej a tretej vety Ústavy Slovenskej republiky zákon ustanoví, kedy sa na rozhodovaní senátu zúčastňujú prísediaci sudcovia z radov občanov a v ktorých veciach môže rozhodnúť aj zamestnanec súdu poverený sudcom; proti rozhodnutiu zamestnanca súdu povereného sudcom je prípustný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje vždy sudca.

Podľa § 5 písm. g/ zák. č. 549/2003 Z.z. o súdnych úradníkoch, v občianskom súdnom konaní vyšší súdny úradník koná a rozhoduje na základe poverenia sudcu v exekučnom konaní podľa osobitného predpisu okrem schválenia príklepu súdom.

Podľa § 202 ods. 2 O.s.p. odvolanie nie je prípustné ani proti uzneseniu v exekučnom konaní podľa osobitného zákona, ak tento osobitný zákon neustanovuje inak, a ani proti uzneseniu v konaní o vymáhaní súdnych pohľadávok podľa osobitného zákona.

Novelou Exekučného poriadku vykonanou zákonom č. 299/2013 Z.z. účinnou od 1. novembra 2013 bola z ustanovenia § 58 ods. 6 Exekučného poriadku vyňatá možnosť podania odvolania proti výroku o náhrade trov konania v rozhodnutiach podľa § 57. Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. novembra 2013 sú obsiahnuté v § 243b. Podľa § 243b ods. 1 exekučné konania začaté pred 1.

novembrom 2013 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. októbra 2013, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak. Podľa § 243b ods. 3 o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania v rozhodnutí podľa § 57, ktoré bolo podané pred 1. novembrom 2013, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. októbra 2013; to neplatí, ak ide o odvolanie podané proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, o ktorom doposiaľ nerozhodol sudca. Z uvedeného teda vyplýva, že ak odvolanie proti výroku o trovách zastavenej exekúcie, či už podané do 31. októbra 2013 alebo po 1. novembri 2013, smeruje proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, o ktorom doposiaľ nerozhodol sudca, vzťahuje sa naň novelizované znenie § 58 ods. 6 Exekučného poriadku, ktoré už možnosť podania odvolania nepripúšťa. V dôsledku zmeny tejto právnej úpravy preto ak sudca do 31. októbra 2013 o odvolaní proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka nerozhodol, po 1. novembri 2013 takéto rozhodnutie o trovách konania má charakter rozhodnutia, proti ktorému Občiansky súdny poriadok podľa § 202 ods. 2 v spojení s § 58 Exekučného poriadku odvolanie nepripúšťa; o odvolaní proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka sa tak postupuje podľa prechodných ustanovení § 243b ods. 3, veta za bodkočiarkou, Exekučného poriadku, t. j. musí byť rozhodnuté podľa predpisov účinných od 1. novembra 2013.

Podľa § 374 ods. 4 O.s.p. proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakatľa je vždy prípustné odvolanie. Odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakatľ, môže v celom rozsahu vyhovieť sudca, ktorého rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa; ak sudca odvolaniu nevyhoví, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Ak odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou smeruje proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakatľa, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202), rozhodnutie sa podaním odvolania zrušuje a opätovne rozhodne sudca.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení treba uzavrieť, že proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakatľa je vždy prípustné odvolanie; teda odvolaním možno napadnúť aj také rozhodnutie, proti ktorému by inak (ak by ho vydal sudca) nebolo odvolanie prípustné. Postup po podaní odvolania je však rôzny a to predovšetkým v závislosti od druhu vydaného a odvolaním napadnutého rozhodnutia.

Ak bolo odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému by inak (ak by ho vydal sudca) nebolo odvolanie prípustné [t. j. proti ktorému rozhodnutiu zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202 O.s.p.)], dochádza priamo na základe zákona (ex lege), čo znamená bez nutnosti akejkoľvek ingerencie (rozhodnutia) súdu, k zrušeniu takéhoto rozhodnutia súdneho úradníka, resp. justičného čakatľa; vec sa teda dostáva do štádia, v akom bola pred vydaním tohto rozhodnutia. O takéto rozhodnutie a o takéto vyvolané dôsledky podaním odvolania súdnym exekútorom proti nemu išlo aj v prípade uznesenia Okresného súdu Košice II zo 4. apríla 2013 č. k. 37 Er 152/2004-40, ktorým tento súd súdnemu exekútorovi JUDr. Ing. Karolovi Mihálovi náhradu trov exekúcie nepriznal.

Ako je zrejmé z obsahu spisu v prejednávanvej veci o náhrade trov exekúcie rozhodovala vyššia súdna úradníčka (F., pričom odvolanie bolo podané pred 1. novembrom 2013. Sudca o odvolaní nerozhodol, spis predložil Krajskému súdu v Košiciach na rozhodnutie s vyjadrením na predkladacej správe (č. l. 48 spisu), že odvolaniu súdneho exekútora nemieni vyhovieť. Krajský súd v Košiciach o podanom odvolaní rozhodol uznesením z 29. novembra 2013 sp. zn. 6 CoE 100/2013, ktorým uznesenie súdu prvého stupňa o nepriznaní náhrady trov exekúcie súdnemu exekútorovi, potvrdil, hoci vzhľadom na opísaný procesný stav jestvujúci v čase jeho rozhodovania exekučná vec sa vrátila do štádia, v akom bola pred vydaním uznesenia zo 4. apríla 2013 č. k. 37 Er 152/2004-40. V čase možnosti rozhodovania odvolacieho súdu (t. j. po 1. novembri 2013) nejestvovalo (z pohľadu zamestnankyne súdu prvého stupňa už a naopak z pohľadu prípadného rozhodovania sudcu ešte) žiadne rozhodnutie o náhrade trov exekúcie. Za takéto rozhodnutie sa nedá považovať podpis sudcu na predkladacej správe (č. l. 48 spisu), ktorým sudca vyjadril súhlas s rozhodnutím vyššej súdnej úradníčky. Vyjadrenie sudcu podľa § 374 ods. 4 O.s.p. nemá charakter rozhodnutia v zmysle tretej časti štvrtá hlava Občianskeho súdneho poriadku. Odvolací súd - zrejme na základe nepovšimnutia si toho, kto vydal odvolaním napadnuté rozhodnutie (obsahujúce správne poučenie o možnosti podania odvolania), prípadne (aj) prehliadnutia citovanej právnej úpravy, predovšetkým § 374 ods. 4 O.s.p. a § 243b ods. 2 zákona č. 299/2013 Z.z., nepostrehol, že nastali zákonom stanovené procesné účinky, ktoré vyvolalo v odvolacej lehote podané

odvolanie súdneho exekútora (ako osoby oprávnenej využiť tento riadny opravný prostriedok), že totiž uznesenie súdu prvého stupňa zo 4. apríla 2013 č. k. 37 Er 152/2004-40, ktorým tento súd súdnemu exekútorovi JUDr. Ing. Karolovi Mihálovi náhradu trov exekúcie nepriznal, zaniklo zrušením. Odvolací súd nerešpektujúc konzumpčný účinok (dosah) u odvolania súdneho exekútora proti uzneseniu súdu prvého stupňa zo 4. apríla 2013 č. k. 37 Er 152/2004-40, chybné sa považoval byť funkčne príslušným o tomto odvolaní rozhodovať. Námietky exekútora voči trovám exekúcie uvádzané v jeho odvolaní neboli tak riadne prejednané a nebolo o nich riadne rozhodnuté, týmto postupom súd nepochybne odňal súdnemu exekútorovi ako účastníkovi konania možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Výskyt niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. je vždy dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu, vydanému v konaní touto vadou postihnutom. Zároveň je dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v takom konaní nemôže byť považované za správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesením zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu z 29. novembra 2013 sp. zn. 6 CoE 100/2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.). V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.